

شنبه · ۱۴ آذر ۱۳۹۴ · سال سیزدهم · شماره ۲۴۶۳ · ۹	
روزنامه شرق جهان	
«نگرش تطبیقی بر طراحی معماری ولباس»	صفحه ۱۰
عابدینی: نمی خواستم در جریان جزئیاتی که در ایران می گذرد، باشم	صفحه ۱۱
کارگردان فیلم جامه دران: باید از سینمای مستقل حمایت کرد	صفحه ۱۲

نگاه
برون رفتی برای اوضاع فاجعه‌بار خاورمیانه
علی الأسود · عضو جنبش الوفاق بحرین

با گذشت پنج سال از شروع حوادث تاریخی موسوم به بهار عربی، بی‌ثباتی و نبود امنیت در خاورمیانه بیش از پیش شده است، دراین‌میان ظهور گروه‌ها هولناک «داعش» حوادثی را به وجود آورد که تاکنون در تاریخ گذشته عربی روایت نشده بود. پیامدهای این حوادث حتی از مرزهای معقول فراتر رفت و تنش‌های قومی را همراه با موجی از انفجارهای انتحاری در بین کشورهای عضو شورای همکاری خلیج فارس به‌وجود آورد. طبعاً در مقابل این وحشی‌گری‌ها، اقداماتی نیز از‌سوی جامعه بین‌المللی شروع شد که تا حدود زیادی مؤثر بود.

عوامل به‌وجودآوردنه

هرگز ممکن نیست شهروندان عادی که حقوق دموکراتیک خودشان ازجمله آزادی‌های اساسی را می‌خواهند، عامل این بی‌ثباتی باشند. بلکه این واکنش‌های وحشیانه به درخواست اصلاح‌طلبانه آنها بوده که موجب این بی‌ثباتی شده است و تاکنون نمونه‌هایش را در چند کشور عربی دیدیم. از آن گذشته باید از سوءمدیریت دولت‌هایی یاد کرد که نهادهای ضعیفی را برای مبارزه با فساد در نظر گرفته‌اند و مسئولان‌شان پیوسته به فکر منافع فردی خودشان هستند. این عوامل است که به افراط‌گرایی میدان می‌دهد؛ گروه‌هایی مانند داعش از احساسات تنفرآمیز مردمان محروم استفاده می‌کنند؛ مثل «بوکوحرام» که در ننجریه از احساسات منفی مردم نسبت به حکومت به‌خوبی بهره می‌برد. در این میان شاهدیم که برخی دولت‌ها حاضرند چشمان خود را بر روی افراط‌گرایی ببندند و در عوض تنش‌های قومی و مذهبی را شعله‌ور کنند تا از کنار آن بی‌توانند منافع سیاسی خود را تضمین کنند. این کاری است که دولت بحرین می‌کند و به هیچ‌یک از صداهایی که برای انجام اصلاحات دموکراتیک بلند می‌شود، پاسخ نمی‌دهد. ازاین‌رو تعجبی نخواهد داشت که ببینیم بافت اجتماعی کشور از هم گسیخته شود و اعمال خشونت‌آمیز در کشور گسترش پیدا کند.

راه‌حل‌ها

اگر خشونت، خشونت می‌زاید و نفرت، بی‌اعتمادی و شکاف را به وجود می‌آورد و استبداد موجب فقدان امنیت می‌شود، پس برای حل این مشکلات باید پاسخ‌های روشنی وجود داشته باشد. باید دولت‌های عربی منطقه در درجه اول به فراخوان‌های اصلاح‌طلبانه داخلی‌شان پاسخ مثبت بدهند. باید به حقوق و آزادی‌های اساسی دموکراتیک مردم احترام بگذارند و از تمامیت‌خواهی پرهیزند تا تغییرات لازم و جوهری برای دست‌یافتن به این حقوق ایجاد شود. از‌سوی‌دیگر، باید جامعه بین‌المللی در مقابل دولت‌های سرکوب‌گر مسئولانه عمل کند. این دولت‌ها باید منافع مردم و جامعه خودشان را بر هرگونه منافع خانوادگی یا شخصی ترجیح بدهند. این مسئولیت بر گردن جامعه بین‌المللی و متحدان این دولت‌ها است که برای تحقق این ایده‌ها و برنامه‌ها بر آنها فشار آورند. بحرین دراین‌باره وضعیتنی تأمل‌برانگیز دارد. دولت از سال ۲۰۱۱ تاکنون در پاسخ‌گویی به مجموعه‌ای از اصلاحات مثبت شکست خورده و همین موضوع موجب افزایش خشونت‌ها و نبود امنیت شده است؛ اعمالی که به نوبه خود بر جامعه و سیاست و نیز اقتصاد کشور اثر گذاشته است. این واقعا باید آندوهناک باشد که ببینیم تنش‌های طبیفه‌ای به درجه‌ای رسیده است که افراط‌گرایان فرمان اجرای حملات تروریستی بدهند. باین‌همه، اپوزیسیون بحرین همواره آماده است تا با نهادهای حکومت و مقامات کشور برای ایجاد یک نقشه‌راه به منظور بازگرداندن ثبات به کشور گفت‌وگو کند. نقشه‌راهی که در برگزینده اصلاحاتی دموکراتیک بوده و موجب بهبود شرایط حقوق بشر شود. این واقعا نگران‌کننده است که فرد آشتی‌جو و دموکراسی‌خواهی مانند «شیخ علی سلمان» در زندان باشند. ما بر این باوریم که جامعه بین‌المللی می‌تواند برای قاعده‌ای برای آینده درخشان‌تر باشد و صلح، امنیت و دموکراسی را برای ما به ارمغان آورد.

منبع: مرآة البحرين

شنبه **·**
۱۴ آذر ۱۳۹۴ **·**
سال سیزدهم **·**
شماره ۲۴۶۳ **·**
۹

شرق جهان

«نگرش تطبیقی بر طراحی معماری ولباس»	صفحه ۱۰
عابدینی: نمی خواستم در جریان جزئیاتی که در ایران می گذرد، باشم	صفحه ۱۱
کارگردان فیلم جامه دران: باید از سینمای مستقل حمایت کرد	صفحه ۱۲

یادداشت
اردوغان وکشمکش دائمی باکردها

کارشناسان معتقدند که نبود اعتماد میان کردها و «رجب طیب اردوغان»، رئیس‌جمهور ترکیه، باعث می‌شود که نتوان چشم‌انداز خوبی برای ادامه روند صلح میان کردها و دولت ترکیه تصور کرد. پس از سال‌ها نبرد میان نیروهای حزب کارگران کردستان (پ‌ک‌ک) و دولت ترکیه، دو سال پیش دو طرف فعالیت مسلحانه علیه یکدیگر را رها کردند و دو سال آرام و بدون‌درگیری را پس از ده‌ها سال خون‌ریزی به مردم هدیه کردند. اما به‌نبال انتخابات هفتم‌زئون، آتش جنگ دوباره شعله‌ور شد و در این درگیری‌ها که از ۲۴ جولای ۲۰۱۵ شروع شد، تاکنون صدها نفر از دو طرف کشته شده‌اند. تحلیلگران اما عامل اصلی تداوم درگیری‌ها را در ترکیه، بی‌اعتمادی میان دو طرف می‌دانند.

«پروفیسور مایکل گوتنر» در دانشگاه «تنسی» و کارشناس ارشد مسائل کردها به «بلومبرگ» می‌گوید: برای اردوغان سخت است که بتواند اعتماد کردها را برای ادامه روند صلح به دست بیاورد. آغاز روند جدید صلح تنها در صورتی اتفاق می‌افتد که اردوغان قدرتی را که دوباره به دست آورده به صورت صحیح و عاقلانه استفاده کند. «یوئید فیلیپ»، مدیر برنامه حقوق بشر در دانشگاه «کلمبیا» هم که مطالب زیادی درباره کردها نوشته، بر این باور است که «بی‌اعتمادی عمیقی میان اردوغان و کردها وجود دارد. دولت باید حسن‌نیت خود را درباره حفظ صلح نشان دهد تا دوباره بتواند روند صلح را احیا کند».

اما اثم محجوبیان، مشاور ارشد «احمد داووداوغلو»، نخست‌وزیر ترکیه، در مقاله‌ای در مقابل تحلیلگران منطقه‌ای می‌ایستد و می‌نویسد: درواقع این تغییر سیاست پ‌ک‌ک است که ترکیه را در مدار دائمی کشمکش قرار داده است. او بر این باور است که «امروزه برای پ‌ک‌ک، حزب «دموکراتیک خلق‌ها» یک ابزار مورد استفاده برای رسیدن به مقاصد سیاسی در داخل ترکیه است. حتی در سیاست‌های جدید پ‌ک‌ک منافع و خواسته‌های مردم کرد ترکیه نیز مطرح نیست. پ‌ک‌ک درحال‌حاضر برای تداوم موجودیت تاریخی خود آماده فادکردن هر کسی است. هدف پ‌ک‌ک درحال‌حاضر ایجاد یک جنگ داخلی در ترکیه است». او اما راهکار ازبین‌بردن این کشمکش داخلی را جنگ نمی‌داند و در ادامه می‌نویسد: «با به‌وجودآمدن یک جنگ داخلی در ترکیه سرنوشتی مشابه سرنوشت سوریه در انتظار این کشور است که با دخالت قدرت‌های خارجی پ‌ک‌ک خواهد توانست مانند سوریه سرزمین‌هایی در این کشور را تحت کنترل خود بگیرد».

حال پرسش اصلی این است که این‌استراتژی موفق خواهد بود؟ و پاسخ صحیح به این پرسش آن است که اگر دولت اشتباه کند بله امکان‌پذیر خواهد بود. حکومت باید به‌سرعت تمام حقوق تاریخی فرهنگی کردهای ترکیه را به آنان بدهد. با اصلاح قانون اساسی ترکیه، حقوق و آزادی کردهای این کشور را به رسمیت بشناسد و پروژه‌های اجتماعی مفیدی در مناطق کردنشین ترکیه آغاز کند. تنها راه شکست‌دادن، جنگ بدون جنگیدن است.

منبع: کردپرس

«فیگن یوکسکداغ»، قدرتمندترین زن در ترکیه

مبارزی در خط مقدم

الو اسکات» . ترجمه: نوژن اعتضادالسلطنه

انتخابات هفتم ژوئن برای مبارزه دموکرات‌ها علیه نیروهای غیردموکرات الهام‌بخش بود. به همین خاطر است که حزب عدالت و توسعه جنگ کنونی را آغاز کرده است.

به نظر یوکسکداغ خشونت تابستان گذشته از جمله بمب‌گذاری در آنکارا که به نظر می‌رسد با سهل‌انگاری فاشش نیروهای امنیتی توسط داعش انجام شده باشد، تلاشی از سوی دولت برای انتقام‌گیری از اعضای حزب دموکراتیک خلق‌ها و دامن‌زدن به وحشت و ارباب در میان آنان بوده است.

او می‌گوید: «حزب عدالت و توسعه تلاش می‌کند تا این تصور را به مردم القا کند که حزب دموکراتیک خلق‌ها و پ‌ک‌ک یک جریان واحد و مشابه یکدیگر هستند. این تاکتیک کارآمد نبوده است. مردم این ادعاها را باور نمی‌کنند».

البته من با نظر یوکسکداغ کاملاً موافق نیستم. بسیاری از ملی‌گرایان ترک به ادعای مطرح‌شده از سوی رهبران حزب عدالت و توسعه باور دارند، فارغ از آنکه آن حزب را قبول داشته باشند یا خیر. باین‌حال، باید اشاره کرد که حضور یوکسکداغ خود متقاعدکننده‌ترین دلیلی است که اثبات می‌کند حزب دموکراتیک خلق‌ها خاستگاه قومیتی دارد و این به متقاعدکردن کسانی که نیاز دارند درک کنند که آن حزب استقلال دارد کمکی نمی‌کند. بسیاری از ترک‌ها او را به‌عنوان یک گرد یا دست‌کم یک علوی می‌شناسند همان‌گونه که برداشت عمومی از اکثریت اعضا و هواداران حزب دموکراتیک خلق‌ها نیز همین است (برای مثال، دمیرتاش همتای او یک کرد زازا است).

او درواقع از نظر سنتی ترکی است که فرزند نهم از بین ۱۰ فرزند یک خانواده کارگری سنی در مناطق روستایی آدانا در جنوب‌شرقی ترکیه بوده است. خانواده او به‌هیچ‌وجه چپ‌گرا نبودند. او می‌گوید که در ابتدا اعضای خانواده‌اش با فعالیت‌های سوسیالیستی‌اش مخالف بودند.

آنان تلاش می‌کنند تا امید ما را ناامید کنند. باین‌حال، حزب دموکراتیک خلق‌ها آینده ترکیه است. این حزب در مرحله کودکی به‌سر می‌برد و در حال رشد است. آنان نمی‌توانند با کشتن ۵۰۰ نفر آینده ما را از بین ببرند. به‌همین‌خاطر در فیلم تبلیغاتی انتخاباتی ما یک جمله مدام تکرار می‌شود: باوجود جنگ، صلح در راه است. باوجود همه سختی‌ها، ما امید خود را حفظ می‌کنیم
--

یوکسکداغ درباره خودش می‌گوید: «آنان فعالیت‌های سیاسی من را قبول نمی‌کردند. من باید هم علیه سیاست‌های مردسالارانه و هم علیه خانواده‌ام مبارزه می‌کردم. باین‌حال، در پایان، زمانی که تعهد و ازخودگذشتگی من را مشاهده کردند، از اقداماتم حمایت کردند. این حمایت نه صرفاً از لحاظ نظری بلکه از جنبه عملی نیز نمود داشت به‌طوری‌که اکنون آنان به طور فعال در کارزار انتخاباتی از من پشتیبانی می‌کنند». یوکسکداغ با اشاره به حادثه بمب‌گذاری در آنکارا می‌گوید: «باوجود آنکه جنگ در جریان است، من به تحقق صلح امیدوارم». یک روز پس از آن تراژدی، حزب دموکراتیک خلق‌ها به دلیل مسائل امنیتی، برگزاری گردهمایی ۱۱ اکتبر را لغو کرد. پدر یوکسکداغ اما مصرانه از او می‌خواست تا در این گردهمایی شرکت کند. او با لبخندی محبت‌آمیز می‌گوید: «پدرم می‌گفت باید شرکت کنی تا آنان فکر نکنند که تو ترسیده‌ای. او می‌گفت تو باید نشان دهی فردی شجاع از آدانا هستی». یوکسکداغ آشکارا یک مبارز است، باین‌حال، روح مبارزه و جنگاوری او برای دستیابی به صلح در برهه‌ای بسیار حساس در تاریخ سیاسی ترکیه رقم خورده است. او می‌گوید که حدود ۵۰۰ نفر از اعضا و هواداران حزب

«فیگن یوکسکداغ» در حال تبدیل‌شدن به یک ستاره در ترکیه است؛ کشوری که در تلاطم سیاسی به‌سر می‌برد. یوکسکداغ یکی از مهم‌ترین سیاست‌مداران امروز ترکیه محسوب می‌شود. او تجسم باور تعهد حزب چپ‌گرای «دموکراتیک خلق‌ها» به برابری جنسیتی است آن‌هم در کشوری که از نظر شاخص شکاف جنسیتی جهانی رتبه صدویستیم را از ۱۳۶ کشور مورد بررسی جهان دارد. تمام مناصب در حزب دموکراتیک خلق‌ها به طور مساوی میان مردان و زنان تقسیم شده‌اند اما باین‌حال، یوکسکداغ به‌عنوان رئیس مشترک حزب دموکراتیک خلق‌ها و‌جهه خاصی دارد.

او در ۱۷سالگی برای نخستین‌بار در جریان یک تظاهرات خیابانی در جنوب‌شرقی ترکیه بازداشت شد و پیش از آنکه به مناصب بالا در حزب دموکراتیک خلق‌ها برسد، ده‌ها فعال سیاسی بوده است. او شاید از سنخ سیاست‌مدارانی چون «تانسو چیپلر»، نخستین و تنها نخست‌وزیر زن ترکیه، باشد. شاید بتوان چیپلر را کمی پایین‌تر از «مارگارت تاچر»، نخست‌وزیر بریتانیا، قلمداد کرد اما با قاطعیت می‌توان گفت که یوکسکداغ نسخه نازل هیچ فرد و سیاست‌مداری نیست و ویژگی منحصربه‌فردی دارد.

هم‌زمان با زمانی که ترکیه خود را برای انتخابات یکم نوامبر با فراخوان «رجب طیب اردوغان»، رئیس‌جمهوری آن کشور، آماده می‌کرد، یوکسکداغ ۴۴ ساله در خط مقدم حزب دموکراتیک خلق‌ها برای حضور در پارلمان و مخالفت با اکثریت نمایندگان حزب عدالت و توسعه مبارزه می‌کرد. شاید او توجه زیاد رسانه‌های ترکیه را در مقایسه با همتای مرد خویش «صلاح‌الدین دمیرتاش» جلب نکرده باشد. یکی از علل این موضوع می‌تواند تحریم اعضای دموکراتیک خلق‌ها از سوی بسیاری از ایستگاه‌های تلویزیونی باشد که هم‌زمان با متهم‌کردن حزب دموکراتیک خلق‌ها از سوی دولت و شخص اردوغان، به ترویج «برپواگاند» و شعارهای تروریستی» صورت گرفته بود. دلیل اصلی اما حمایت چهره‌های رده‌بالای آن حزب از حقوق کردها و مشارکت فعالانه آنان در روند صلح کردی است که اکنون متوقف شده است. هدف از این مذاکرات، پایان‌دادن به منازعه ۴۰ساله میان حزب کارگران کردستان (پ‌ک‌ک)، یک گروه شبه‌نظامی کرد و دولت ترکیه بوده است.

حزب دموکراتیک خلق‌ها حامی تمرکززدایی از قدرت و کسب حقوق اقلیت‌هاست. نمایندگان آن حزب برای نخستین‌بار در ماه ژوئن با کسب ۱۳ درصد آرا توانستند به پارلمان راه یابند چراکه طبق قانون انتخابات ترکیه، احزاب برای موفقیت نیازمند شکستن سد کسب ۱۰ درصد آرا هستند. به گفته یوکسکداغ، این رویداد همچان انگیزترین و امیدوارکننده‌ترین لحظه در تاریخ سیاسی معاصر ترکیه و شاید در تمام عمر او بوده است. در آن آن زمان، ترکیه شاهد رویدادهایی است که یوکسکداغ آن را یک جنگ می‌نامد: تکرار دوباره منازعه میان نیروهای ترکیه و شبه‌نظامیان پ‌ک‌ک در جنوب‌شرقی آن کشور که مرگبارترین حملاتی بوده‌اند که ترکیه در تاریخ به خود دیده است. همچنین در طول این مدت حملات فیزیکی نیز علیه اعضای حزب دموکراتیک خلق‌ها و علیه مقرهای منطقه‌ای آن حزب نیز صورت گرفته‌اند. پیش‌بینی‌ها مبنی بر آن بود که اگر حزب دموکراتیک خلق‌ها کمتر از ۱۰ درصد آرا را در انتخابات یکم نوامبر کسب می‌کرد، حزب عدالت و توسعه می‌توانست دولت اکثریت را تشکیل دهد؛ و این مسئله می‌توانست بدترین سناریوی ممکن برای ترکیه از دید یوکسکداغ باشد.

من با یوکسکداغ در مقرر حزب دموکراتیک خلق‌ها در «تالاشی» دیدار کردم؛ محله‌ای که عمدتاً پر از فروشندهگان مواد مخدر و مالکان روستایی است که زمین و خانه‌ها را مدت‌هاست تصرف کرده‌اند. در یک ساختمان زوئیده خلاف «کاخ سفید» هزاراتاقی رئیس‌جمهوری اردوغان در مرکز آنکارا. یوکسکداغ برای کارزار انتخاباتی، کمپین قابل‌توجهی را سازماندهی کرد؛ از مناطق کردنشین در شرق ترکیه گرفته (از جمله شهر «وان» که او نماینده پارلمانی آنجا بوده است) تا کشورهای اروپایی. او در تاریخ ۱۰ اکتبر به مقصد آنکارا پرواز کرد؛ زمانی که خبر جان‌باختن بیش از ۱۰۲ فعال صلح در جریان بمب‌گذاری انتحاری را شنید که در میان آن چندین عضو حزب دموکراتیک خلق‌ها نیز حضور داشتند و در نخستین حمله، هدف قرار گرفته بودند. پس از آن بود که حزب دموکراتیک خلق‌ها تمام راهپیمایی‌های انتخاباتی را تا زمان برگزاری انتخابات لغو کرد. باین‌حال، یوکسکداغ و دمیرتاش به ملاقات با جوانان و اعضای گروه‌های اقلیت در سرتاسر ترکیه ادامه دادند.

یوکسکداغ با آرامش جرعه‌جرعه یک لیوان چای که در مقابلش قرار داده شده را می‌نوشد و درباره واکنش حزب عدالت و توسعه نسبت به نتایج انتخابات هفتم ژوئن توضیح می‌دهد. او می‌گوید: «حزب عدالت و توسعه متوجه شد که دموکراسی هرروز قدرتمندتر می‌شود. درواقع،